

vexi**INFO**35

ZPRAVODAJ STŘEDISKA VEXILOLOGICKÝCH INFORMACÍ
THE BULLETIN OF THE FLAG DATA CENTRE

leden - únor 1998
january - february 1998

IN THIS ISSUE

FROM THE HISTORY OF TURKISH FLAGS

The special english issue of the VEXILOKONTAKT contains four articles about Turkish flags.

FLAG AND SIGN OF THE UKRAINIAN CUSTOM-SERVICE

The new flag of Ukrainian Custom Service was appointed in April 4, 1997. It is dark blue with Ukrainian state flag in the canton and yellow caduceus in the fly.

SYMBOLS ON THE FLAGS - CADUCEUS

In this article is described „caduceus of Hermes“. The winged staff of Hermes is the emblem of custom services.

THE CZECH LAW No.144/95 “O VNITROZEMSKÉ PLAVBĚ“

The Czech law No. 144/95 deals with usage of the flags on ships on Czech Republic innerland waters.

Czech ships can fly the state flag on the stern. No flag on the ship can have a large size.

FLAGS OVER TOWN

In this seventh part of the article the yellow-red flag of the Černigov hotel is described.

Z HISTORIE TURECKÝCH VLAJEK

Na začátku roku 1998 vyjde při příležitosti pětadvacátého výročí založení Vexilologického klubu speciální číslo zpravodaje VEXILOKONTAKT – **FROM THE HISTORY OF TURKISH FLAGS**, který bude věnován historii tureckých vlajek.

Bude obsahovat čtyři články z pera Jaroslava Martykána z nichž dva byly již publikovány česky ve Vexilologii (Vexilologie č. 98 a 99 – *Ottoman Colours – Red and White*, Vexilologie č. 103 – *Merchant Flags of the Ottoman Empire*) a další dva články obsahují text jeho přednášek na mezinárodním vexilologickém kongresu v Kapském Městě (*A History of Ottoman Military Flags* a *A History of Ottoman Naval Flags*).

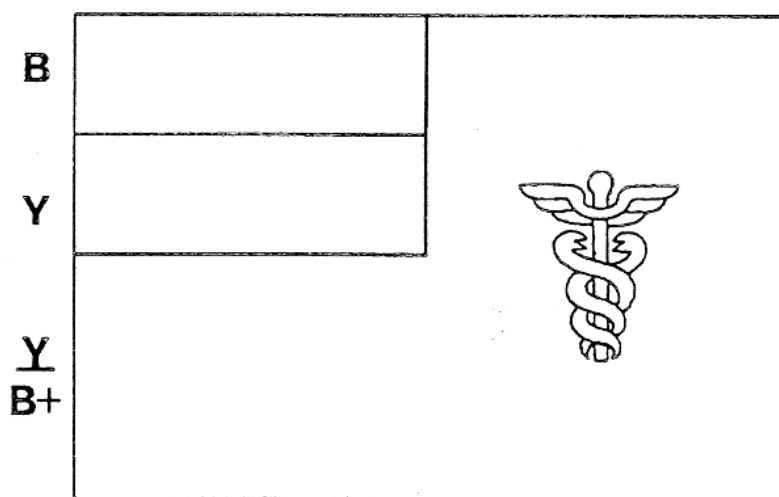
Speciální číslo je určeno pro zahraniční čtenáře, kteří si tyto velice zajímavé články nemohou v originále přečíst. Číslo vyjde v omezeném počtu výtisků. Bude mít 32 stran a tuhou obálku formátu A5. V textu bude celkem více jak čtyřicet obrázků, většinou barevných.

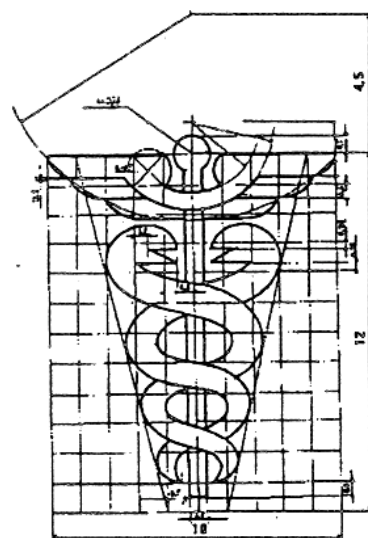
VLAJKA UKRAJINSKÉ CELNÍ SLUŽBY

Nově vzniklé státy na území bývalého SSSR zavádějí nejen nové státní vlajky, ale i vlajky ostatní a tím vyjadřují svou suverenitu a plnohodnotnost na mezinárodním poli. Jedná se o vlajky námořní, vojenské i vlajky civilních organizací a státních úřadů.

Podle článku 5 ukrajinského zákona „O celní správě Ukrajiny“ má celní správa, její motorová vozidla, lodě a letadla svůj emblém a vlajku. Jejich popis podléhá schválení Nejvyšší radou Ukrajiny. Ta svým nařízením №181/97-BP (BP = VR v latince) ze dne 4.4.1997 „O schválení a popisu vlajky a emblému Ukrajinské celní služby“ podepsaným jejím předsedou Alexandrem Morozem schválila vzhled vlajky a emblému tak, jak byly uvedeny v příloze tohoto nařízení.

Obr.: 1

Obr.: 2

Vlajka Celní služby Ukrajiny je tvořena tmavomodrým listem, v jehož horním rohu je umístěna státní vlajka Ukrajiny, která zabírá čtvrtinu listu. Ve středu vlající části listu je ve vzdálenosti $\frac{3}{10}$ šíře vlajky od horního okraje listu umístěn žlutý caduceus (Hermova hlasatelská berla), jehož výška je $\frac{2}{5}$ šíře listu (viz obr.: 1). Jeho tvar je definován v příloze (viz obr.: 2). Poměr šířky a délky vlajky je 2:3. Rub vlajky je zrcadlovým obrazem lící strany.

Vlajka Celní služby Ukrajiny a její provedení musí vždy přesně odpovídat barvám a schematickému obrázku, který je součástí tohoto popisu.

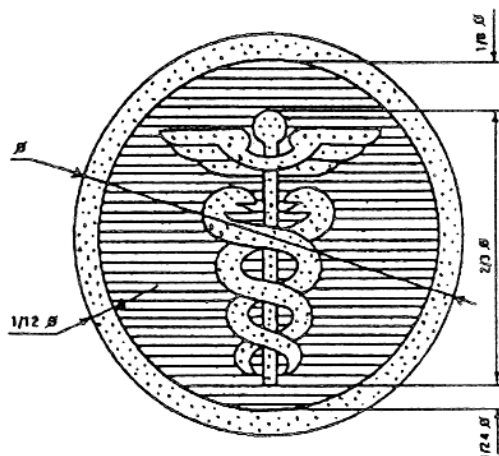
Caduceus je umístěn i na emblému celní služby. Emblém je tvořen tmavomodrým žlutě lemovaným kruhem se žlutým caduceem ve středu (viz obr.: 3).

Autorem návrhu vlajky i emblému je člen Ukrajinského heraldického sdružení profesor Vitalij Šostja

Petr Exner

Prameny - Andrij Grečilo in Знак №13,
Zpravodaj UGT, srpen 1997

- Dopis Andrije Grečila autorovi

Obr.: 3

SYMBOLY NA VLAJKÁCH - CADUCEUS

CADUCEUS (lat., též caduceum, řec., kérykeion) je hlasatelská berla (hůl), která byla u řecků i římanů odznakem úředních hlasatelů. Příslušela též bohu Hermovi (lat. Mercuriovi) a bohyni duhy Íridě (Iris), neboť oba byli posly a hlasateli bohů. Byla to dlouhá hůl zakončená kovovou ozdobou podobnou mírně stlačené osmičce, ale nahoře otevřeně.

Hermés byl synem Dia a bohyně Maie, dcery Atlantovy. Narodil se v pohoří Kylléné v severovýchodní Arkádii. Již jako malý obratně uloupil bohu Apollónovi stádo krav. Zeus však rozhodl, že stádo musí vrátit, ale nakonec mu Apollón stádo věnoval výměnou za sedmi-strunnou lyru z želvího krunýře, kterou Hermes vynalezl a zhotovil. Navíc dostal i zlatou berlu přinášející štěstí a bohatství. Hermés byl jedním z nejobratnějších bohů a stal se Diovým poslem. Ochraňoval stáda, byl bohem hlasatelů, obchodu, lsti i zlodějů. Ochraňoval cesty a

pocestné. Je vyobrazován jako jinoh s okřídleným kloboukem a okřídlenými sandály

Robert Graves ve své knize *Řecké mýty* píše: „... ve svých povinnostech budeš mít vystavování smluv, rozvoj obchodu a a zajištění svobodného průchodu pro všechny pocestné po všech cestách na světě.“ Když s těmito podmínkami Hermes souhlasil, Zeus mu dal berlu posla s bílými stužkami, kterou musel každý respektovat, kulatý klobouk proti dešti a okřídlené zlaté sandály, (...). Heraldické bílé stužky na Hermově berle byly později chybně pokládány za hady, protože byl Hádovým poslem, odtud jméno Echión.“

Caduceus je nyní používán jako symbol na vlajkách a emblemech celních služeb. Vyskytuje se na vlajkách celních služeb severských zemí a naposledy i na nové vlajce celní služby Ukrajiny.

Petr Exner

Prameny

& - Robert Graves: *Řecké mýty*, ODEON Praha 1982, str. 64 a 65

& - *Slovník antické kultury*, Svoboda, Praha 1974

Za pomoc s vyhledáním pramenů děkuji J. Martykánovi.

ZÁKON O VNITROZEMSKÉ PĻAVBĚ

Jeden z mála zákonů České republiky, ve kterém se mluví o vlajkách je Zákon o vnitrozemské plavbě z roku 1995.

pex

Pramen: Sbírka zákonů České republiky, částka 30, 1995

114

Z Á K O N

ze dne 25. května 1995
o vnitrozemské plavbě

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět úpravy

Zákon upravuje podmínky provozování plavby na vnitrozemských vodních cestách (dále jen „plavba“) a pravomoc a působnost ministerstev a jiných správních úřadů na tomto úseku.

....

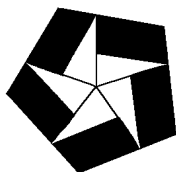
§ 16

Právo nést českou státní vlajku

(1) Česká plavidla jsou oprávněna nést při plavbě na vodní cestě českou státní vlajku. Za česká plavidla se považují plavidla evidovaná v plavebním rejstříku a vybraná malá plavidla a plovoucí zařízení nepodléhající evidenci podle § 9 odst. 4, která jsou ve vlastnictví osob s trvalým pobytem nebo sídlem v České republice.

(2) Plavidla nesou českou státní vlajku na zádi. Na místě určeném pro českou státní vlajku nesmí být vztyčena jiná vlajka nebo znak. Při použití vlajek na plavidle je nutné dbát toho, aby tyto vlajky nebyly větších rozměrů než česká státní vlajka, která musí být s nimi současně vztyčena.

...

STŘEDISKO VEXILOLOGICKÝCH INFORMACÍ
FLAG DATA CENTRE
ing. Petr Exner
Havlíčkova 294
500 02 Hradec Králové
Czech Republic

e-mail: petrex@rek.vsp.cz
website: <http://web.vsp.cz/cvp/fdc/svi.htm>

**VLAJKY
NAD
HRADCEM 7**

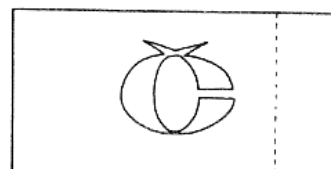
HOTEL ČERNIGOV

Riegrovo nám. 1494

Hotel Černigov byl postaven na konci šedesátých let a měl se původně jmenovat Regina. Podle zvyklostí té doby byl však pojmenován podle družebního města Černigova v nynější Ukrajině.

Logo tříhvězdičkového hotelu tvoří iniciála „Č“, která se objevuje i na vlajce hotelu.

Nad vchodem do hotelu vlaje obvykle několik státních vlajek. Před budovou se tyčí dva stožáry. Na jednom z nich vlála červená vlajka se žlutou iniciálou „Č“, na druhém vlajka žlutá nesoucí lva s písmenem G ze znaku města Hradec Králové. Lev je pouze jednobarevný (červený), je umístěn přímo na listu vlajky a hledí k vlajčímu lemu.

Y/R

Původně měly vlajky poměr stran asi 1:2 a písmeno Č a lev byly umístěny ve středu listu. Časem se však konce vlajek roztřepily a vlajky byly zkráceny asi na poměr 2:3 a tím se symboly ze středu vlajky dostaly blíže k vlajčímu konci (leden 1997).

V současné době na stožárech vlají reklamní třepetalky s upoutávkami na akce pořádané v hotelu.

pex